

Door Sjaak de Keijzer zelf en een beetje Ton Kooijman

In de week waarin per vergissing vijf prachtige bomen langs de Winterdijk zijn neergehaald heb ik een interview met Sjaak de Keijzer. Hij heeft zelf een beschrijving beschikbaar die ik dankbaar voor dit artikel gebruik. Daarvoor hanteer ik de standaardletter. Aanvullingen daarop die uit het interview komen vindt u in cursief gedrukt.

Sjaak de Keijzer

Ik ben geboren op 14 augustus 1943 in Gouda, in de wijk Kort Haarlem, de Josephbuurt. Onze stad hield toen nog op bij de Joubertstraat. *We speelden als kinderen heel vaak in de polder die vlak achter de Josephbuurt begon.*

In 1967 ben ik met Janny Prinsenbergh getrouwd. Wij hebben twee kinderen: Marjolijn en Joost. We hebben eerst op de Markt van Gouda gewoond. In 1972 zijn we naar de van Beverninghlaan verhuisd.

Onze buurt

We wonen nu al bijna 40 jaar met veel plezier in het Nieuwe Parkgebied. Het is een prachtige gevarieerde buurt gelegen tussen NS-station en binnenstad in een parkachtige omgeving. Van Bergen IJzendoornpark, Van Beverninghlaan, Van Swietenstraat en Crabethstraat hebben een geheel eigen monumentale uitstraling die bijdraagt aan het woongenot. Oude monumentale huizen vragen om veel aandacht. Een paar jaar geleden hebben we de tegeltableaus en sgraffito-decoraties met dieren- en plantenmotieven gerestaureerd. Die worden door de mensen die door het park wandelen vaak gefotografeerd. Een bijdrage aan dat woongenot leveren natuurlijk ook de in de omgeving gelegen plassen en polders. Ons grote genoegen is om juist daar te recreëren. *Sjaak en Janny bezitten in de Reeuwijkse plassen een stukje land dat alleen per boot te bereiken is en waar ze in de zomer veel tijd doorbrengen.*

In de Van Beverninghlaan houden we een 'Straatboek' bij. Elk jaar, bij de nieuwjaarsreceptie die onze laan organiseert, wordt dat boek doorgegeven aan een volgende gast-bewoner. Zo ontmoet je je medeburen in elk geval één keer per jaar. Dit geeft een goed buurtgevoel waar de hele laan ieder jaar weer enthousiast aan meedoet. Vroeger toen er nog meer kinderen op straat speelden werden er meer dingen met elkaar georganiseerd, zoals: ijsfeest op de bevroren vijver (een van de eerste vijvers in de stad) en speurtochten met kinderen door het park. Maar we trekken nog steeds samen op als er zaken aangekaart moeten worden bij de gemeente.

Mijn werk

Na mijn studie aan de TU Delft voor bouwkundig ingenieur en militaire dienstdienst ben ik in 1971 in dienst getreden bij de gemeente Gouda.

Voor zijn afstudeeropdracht in Delft zocht hij een onderwerp dat met Gouda samenhang. Hij had drie mogelijkheden: een ontwerp voor het winkelgebied 'De Nieuwe Markt', een ontwikkelingsplan voor de Reeuwijkse Plassen en een plan voor de stadsvernieuwing in het 'Raamgebied'. Daar werd toen nog gedacht aan een doorgaande weg. Hij studeerde af op het eerste project. Zijn uitgangspunt, dat hij zijn hele leven heeft gehandhaafd, was om gebruik te maken van de energie en de creativiteit die in de stad bij de bewoners aanwezig zijn.

Mijn werkgebied bij de afdeling stedenbouw was vooral de binnenstad. Ook ben ik medeverantwoordelijk geweest voor meerdere structuurvisies voor de hele stad. Mijn eerste wapenfeit was de aanwijzing tot Beschermd Stadsgezicht van de Goudse binnenstad in 1979. Mijn laatste was de vaststelling van de Stedenbouwkundige visie voor de binnenstad en haar randen in 2006. Een groot deel van het gebied Nieuwe Park maakt daar onderdeel van uit.

Het is goed te beseffen dat deze documenten geen wettelijke status hebben, maar een toetssteen zijn voor ontwikkelingen. Ze liggen ten grondslag aan het vaststellen van bestemmingsplannen. Vroeger zat er in een bestemmingsplan ook een visie op de ontwikkeling met een beschrijving van de ruimte daarvoor, tegenwoordig legt zo'n plan vooral de status quo vast. Dat is eigenlijk wel jammer.

Bij mijn werk voor de Gemeente Gouda heb ik ervaren wat voor een belangrijke rol het cultuurhistorisch erfgoed speelt bij de ontwikkeling van de stad. Het motto van Belvédère 'behoud door ontwikkeling' is mij daarom uit het hart gegrepen. Gedurende 35 jaar heb ik meerdere colleges en zeker vier reorganisaties overleefd. Dat ik het zolang bij de gemeente Gouda heb uitgehouden kwam ook omdat ik altijd leuk en vernieuwend werk mocht doen. Over mijn oude werkgever heb ik dus niets te klagen.

Geen klacht over Gouda als werkgever, maar we brengen ook de domme kap langs de Winterdijk ter sprake. Hoe kan zo iets nou gebeuren? Sjaak heeft vergelijkbare ervaringen. Dit soort fouten ontstaat omdat de gemeente bijna geen regie meer voert. In twee of drie stappen worden klussen uitbestede en de feitelijke verantwoordelijkheid komt veel te gemakkelijk ergens anders te liggen. De gemeente realiseert zich onvoldoende dat ze haar verantwoordelijkheid niet

kan delegeren en zelf aanspreekbaar dient te zijn. Misschien moet er wel een boetebeding worden ingevoerd voor het geval de gemeente afspraken niet nakomt. Want het gaat te vaak en te gemakkelijk fout. Probleem is ook dat steeds meer deskundigheid buiten de deur wordt gezet, waardoor eigen kennis gaat ontbreken en het zicht op knelpunten in de stad verdwijnt.

Sjaak de Keijzer

Na pensionering

In 2006 ben ik met pensioen gegaan en kon ik afstand nemen van de "ruis" van mijn werk. Het vertoeven in de stad is daardoor leuker geworden. En niet te vergeten het doorvertellen van de anekdotes uit al die jaren. In 2006/7 heb ik meegewerkt aan een programma van TV Gouwestad met de titel: 'Stadsontwikkeling: planning of toeval'. De conclusie was toen dat het vaak meer 'planning van toeval' was. Janny en ik zijn allebei druk met vrijwilligerswerk in het Goudse.

Ik als: stedenbouwkundig adviseur van het wijkteam Korte Akkeren, lid van het Gouds Watergilde, lid van de werkgroep 'Straatnamenboek' van de Historische Vereniging 'die Goude', docent cursus Goudologie II en lid van de Commissie van advies voor de straatnamen. Als adviseur van het wijkteam Korte Akkeren heb ik geleerd dat het professionals zou sieren als zij ook eens zouden kijken door de bril van de bewoners.

Sjaak houdt bewust wat afstand van de activiteiten binnen de wijk. Dat hangt samen met de baan die hij bij de gemeente had, die eventueel overleg met de gemeente zou kunnen belasten, maar ook met de deskundigheid die al in de wijk aanwezig is, zodat advisering minder nodig is.

Open Monumentendag

Janny zat tot en met vorig jaar met veel plezier in het bestuur van de stichting 'Open Monumentendag'. Open monumentendag valt elk jaar op

de tweede zaterdag van september. Altijd weer leuk om te zien dat na een jaar voorbereiding deze dag zo succesvol is. Gouda staat dan weer op de kaart. Heel veel bezoekers uit het hele land die zich vergapen aan de vele monumenten, grachten en plekken die Gouda zo specifiek maken. Dit jaar is het thema 'Groen'. Het Nieuwe Park is daar een mooi voorbeeld van.

Houdt u daar alvast rekening mee in uw agenda, zaterdag 8 september Open Monumentendag met een belangrijke rol voor ons park en onze groencommissie.

Straatnamencommissie

Als lid van deze adviescommissie voor het gemeentebestuur ben ik mij er zeer van bewust dat een eenmaal gegeven staatnaam eeuwenlang gebruikt gaat worden. Er worden een aantal inhoudelijke spelregels gehanteerd, zoals:

- Nieuwe stadsdelen krijgen een thema dat aansluit bij het soort stadsdeel dat gebouwd wordt, of dat aansluit bij wat er was. Er wordt naar gestreefd om per wijk of buurt dat thema te gebruiken voor de naamgeving.
- Als er door een herstructurering van een wijk een nieuwe straat bijkomt, wordt aan gesloten bij de bestaande namen of het thema van de wijk.
- Er vindt geen vernoeming plaats van levende personen, met uitzondering van de leden van het Koninklijk huis. Geadviseerd wordt om minimaal tien jaar te wachten na het overlijden.
- Er wordt een eenvoudige spelling gehanteerd. Idealiter moet een straat zo'n mooie naam hebben dat burgers er graag in willen wonen.
- Tegenwoordig wordt er weer aangesloten bij de tendens om een straat weer gewoon straat, laan en dergelijke te noemen. Omdat de naamgeving voor een lange periode is, moet worden voorkomen dat er 'hype'-namen worden gebruikt.
- Maar het allerbelangrijkste is het streven naar originaliteit.

Hoe is de naam Parkwijk tot stand gekomen? De wijk is daar niet echt opgetogen over? Sjaak legt uit dat het hier geen officiële naam betreft. Deze naam komt uit de 'folder' van de ontwikkelaar en de commissie gaat daar niet over.

Straatnamenboek

Als lid van een werkgroep Straatnamenboek van de Historische Vereniging 'die Goude' lever ik een bijdrage aan het nieuwe straatnamenboek van Gouda. Ter gelegenheid van het 80-jarig bestaan van de Historische Vereniging zal in 2012 en volgende jaren een vier delen tellend straatnamenboek worden uitgegeven. Het eerste

deel zal in oktober 2012 verschijnen. De volgende delen verschijnen met een frequentie van een half jaar. Kosten per deel ca. € 25; voorinschrijving start in april 2012. Het betreft een aanvulling op het eerder in 1979 uitgegeven Straatnamenboek van Dr. A. Scheygrond dat alleen nog bij de antiquariaten verkrijgbaar is. Een belangrijk onderdeel van het straatnamenboek wordt gevormd door de wijkbeschrijvingen. Daarin wordt het verleden en heden van de verschillende wijken geschetst. Aansluitend worden de namen van straten, bruggen en waterwegen verklaard, uiteraard voorzien van de nodig illustraties, kaarten en foto's. Voor het Nieuwe Park-gebied heeft Nico Habermehl de bijdrage geleverd. Al eerder is daarover in deze wijkkrant mededeling gedaan.

Van Beverninghlaan

Goudologie

Als docent voor Goudologie II 'Gouda buiten de singels' is mijn inzet om de cursisten beter te leren kijken naar hun stad. Dit cursusdeel spitst zich toe op de stadsontwikkeling van Gouda in het recente verleden, vanaf ca. 1970, en in de toekomst. Het gaat daarbij niet over goed of

slecht, maar inzicht, begrijpen en waarderen. De cursisten kunnen dan in elk geval meepraten als er weer iets in hun leefomgeving moet veranderen. In de afgelopen veertig jaar is de aard van het stadsbestuur sterk veranderd. Die verschoof van de allesbepalende opdrachtgever naar die van 'regisseur' op de hoofdlijnen. De nadruk is komen te liggen op financiën en 'marktwerking'. Daarbij wordt minder gebruik gemaakt van lokale (ambtelijke) kennis. Die lokale kennis is nog wel te vinden bij de vele belangen- en actiegroepen met al hun vrijwilligers. Die gaat daarom een steeds belangrijker rol spelen bij het bewaken van ruimtelijke kwaliteit in hun woonbuurten. Het Wijkteam Nieuwe Park is een dergelijke belangengroep. Mijn advies voor het wijkteam is om zoveel mogelijk proactief te zijn en daarbij gebruik te maken van eigen inzicht/kennis en kracht.

Als je bepaalde dingen wilt moet je zelf het initiatief nemen, want dan heb je de meeste invloed op de gang van zaken. Een benadering achteraf levert veel minder op, want dan zijn door anderen al belangrijke stappen gezet en wordt het veel lastiger om daar nog een draai aan te geven. En we leven ook in een tijd waarin zelf de handen uit de mouwen steken (burgerlijke ongehoorzaamheid) nog indruk maakt. Kom voor je eigen belangen op, doe gewoon de dingen die je met elkaar wilt, daar heb je lang niet altijd de gemeente voor nodig.

In dit deel van Zuid Holland zeggen ze op het platte land: "De koe niet in de kont kijken want dan zie je altijd stront, maar de koe bij de horens vatten." En vergeet vooral niet om het als vrijwilligers in de wijk zelf 'gezellig' te houden.